

Gezondheidscheck Bouvier des Flandres 2010-2023

Copyright

Delen van data en teksten uit dit document mogen worden overgenomen, mits met bronvermelding. Verder mag er niets uit deze uitgave worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voor afgaande toestemming van de Nederlandse bouvier club.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Heupdysplasie.....	4
1.1. Omschrijving.....	4
1.2. Beschikbaarheid data.....	4
1.3. overzichtstabel met uitslagen.....	4
1.4. Overzichtsgrafieken.....	5
2. Elleboogdysplasie.....	6
2.1. Omschrijving.....	6
2.2. Beschikbaarheid data.....	6
2.3. Overzichtstabellen met uitslagen.....	6
2.4. Overzichtsgrafieken.....	9
3. European College of Veterinary Ophthalmologists (ECVO).....	10
3.1. Omschrijving.....	10
3.2. beschikbaarheid data.....	10
3.2. Overzichtstabellen met uitslagen.....	10
3.3. Overzichtsgrafieken.....	10
4. IridoCorneal Angle Abnormality (ICAA).....	12
4.1. Omschrijving.....	12
4.2. Beschikbaarheid data.....	12
4.3. Overzichtstabel met uitslagen.....	12
4.4. Overzichtsgrafieken.....	13
5. Conclusie.....	15

Voorwoord.

Gedurende de afgelopen jaren zijn door de fokkers een groot aantal fokdieren binnen het ras Bouvier des Flandres getest op diverse gezondheidselementen. Van deze gezondheidstesten wordt in dit rapport een overzicht gegeven.

De beschikbaarheid van data over deze testen was niet voor iedere test hetzelfde. Zo is er voor de EVCO ogentest data beschikbaar vanaf 2005 maar van Heupdysplasie en Elleboogdysplasie maar vanaf 2016. Aanvulling van data zal misschien nog plaatsvinden op een later tijdstip.

Dit rapport geeft geen directe mening over de cijfers die het bevat maar kan dienen tot een betere beeldvorming voor de discussie over de mogelijk erfelijke ziektes waarvoor we testen. Informatie is belangrijk om de juiste beslissingen te kunnen nemen voor de toekomst van het ras Bouvier des Flandres in Nederland.

De gebruikte data is geanonimiseerd zodat niet te achterhalen is om welke honden of bloedlijnen het gaat. Deze data is wel opgeslagen bij de N.B.C.

Bij al deze cijfers zal men in het achterhoofd moeten houden dat slechts een klein percentage van het bestand Bouvier des Flandres getest wordt. Het grootste gedeelte wordt als huishond gehouden en er is voor de eigenaar geen motiverende reden om zijn hond te laten testen.

Belangrijk voor die toekomst is een goed Vereniging Fok Reglement (V.F.R.) dat in het verleden te vaak op valse sentimenten en aannames van personen of groepen van personen werd aangepast. Deze gegevens geven ook geen uitsluitel over de erfelijkheid van de geteste aandoeningen maar zouden een aanzet kunnen zijn om aanvullend onderzoek erna te starten.

1. Heupdysplasie

1.1. Omschrijving.

Heupdysplasie (HD) is een ontwikkelingsstoornis van de heupgewrichten. Het kan erfelijk zijn, maar omgevingsfactoren spelen ook een rol bij de ontwikkeling. Een hond kan veel last hebben van HD, maar dat hoeft niet. Aan de buitenkant kun je niet zien of een hond HD heeft, dus als je hond goed kan lopen, hoeft dat nog niet te zeggen dat de heupen perfect zijn. Om echt te kunnen zien of je hond HD heeft, zijn (digitale) röntgenfoto's van zijn heupen nodig.

1.2. Beschikbaarheid data.

De betrouwbare data op dit moment beschikbaar is, komt uit het systeem IT4dogs van de Raad van Beheer. Pas in september 2021 kreeg de Nederlandse Bouvier Club (N.B.C.) de beschikking over accounts die toegang hadden tot deze data. De beschikbare data van dit systeem gaat terug tot 2016.

Natuurlijk zijn voor deze tijd ook honden getest op HD maar om over die jaren aan betrouwbare complete data te komen is voornamelijk een probleem.

1.3. overzichtstabel met uitslagen.

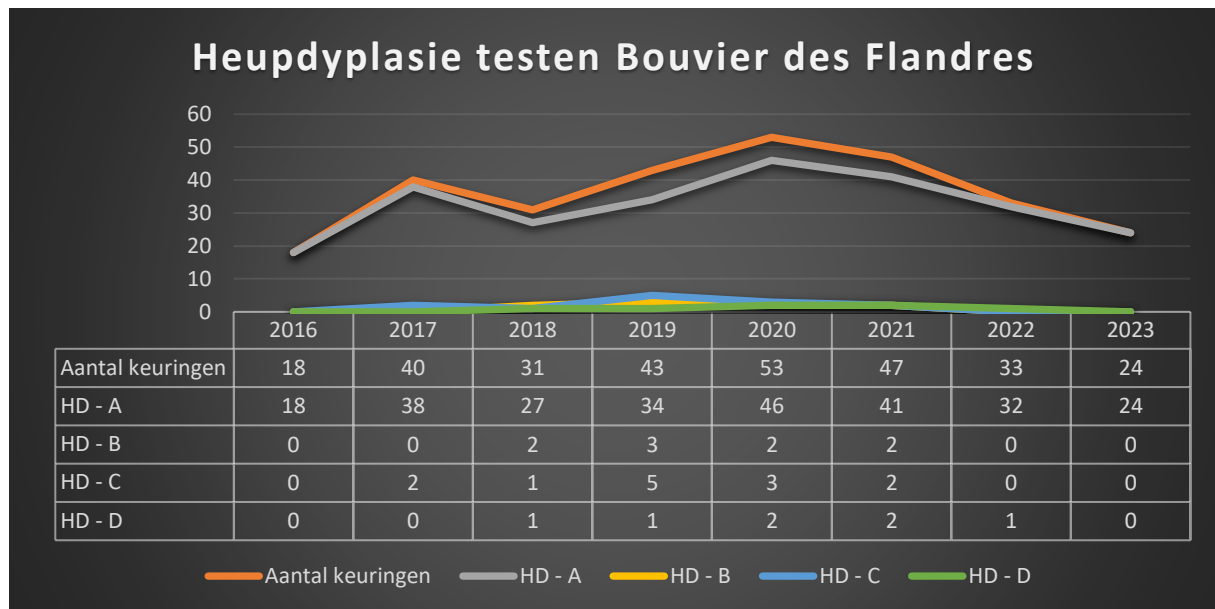
In onderstaande tabel zijn de aantal testen per jaar en hun uitslag weergegeven.

Keuringsjaar	Aantal keuringen	HD - A	HD - B	HD - C	HD-D
2016	18	18	0	0	0
2017	40	38	0	2	0
2018	31	27	2	1	1
2019	43	34	3	5	1
2020	53	46	2	3	2
2021	47	41	2	2	2
2022	33	32	0	0	1
2023	24	24	0	0	0

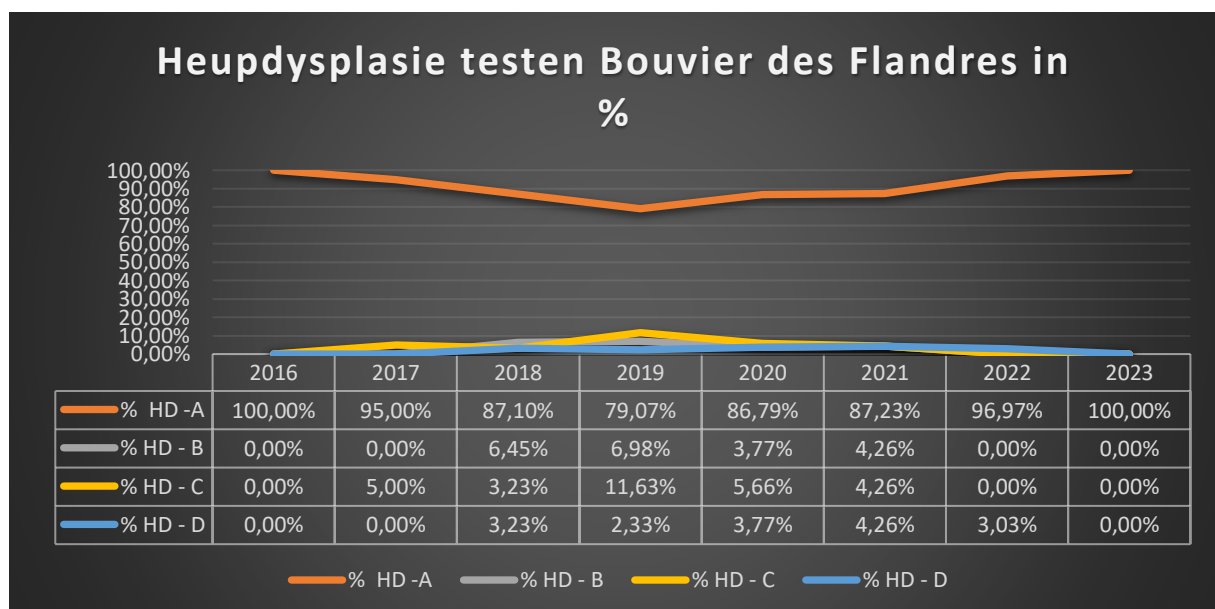
1.4. Overzichtsgrafieken.

Hieronder zijn de getallen van de tabel op de vorige pagina in twee grafieken weergegeven. De eerste grafiek geeft getalsmatig de uitslagen weer ten opzichte van het aantal uitgevoerde testen. De tweede grafiek geeft uitslagen weer in percentages van het aantal uitgevoerde testen.

Getallen grafiek.

Percentage grafiek.

2. Elleboogdysplasie.

2.1. Omschrijving.

Elleboogdysplasie (ED) is een ontwikkelingsstoornis van, met name, het kraakbeen in de gewrichten. Dit kan erfelijk zijn, maar omgevingsfactoren dragen ook bij aan het ontstaan van deze aandoening. Sommige honden kunnen op jonge leeftijd al ernstige problemen ondervinden door ED. Bij andere honden leiden ernstige misvormingen in het gewricht pas op latere leeftijd tot kreupelheid. Om echt te kunnen zien of je hond ED heeft, zijn (digitale) röntgenfoto's van zijn gewrichten nodig. Het ED-onderzoek richt zich op vier verschillende aandoeningen van het ellebooggewricht. Al deze aandoeningen kunnen leiden tot misvormingen in het gewricht en kreupelheid. Het aantal te maken röntgenfoto's verschilt per ras. De ED keuring beslaat zes verschillende testelementen voor zowel de rechter als linker zijde de hond.

2.2. Beschikbaarheid data.

De betrouwbare data op dit moment beschikbaar is, komt uit het systeem IT4dogs van de Raad van Beheer. De beschikbare data van dit systeem gaat terug tot 2016.

Natuurlijk zijn voor deze tijd talloze honden getest op ED maar om over die jaren aan betrouwbare complete data te komen is vooralsnog een probleem.

2.3. Overzichtstabellen met uitslagen.

Hieronder zijn vijf overzichtstabellen opgenomen, het betreft de tabellen van de elementen die tijdens het ED onderzoek in de afgelopen jaren zijn geconstateerd bij de Bouvier des Flandres.

De andere elementen die helemaal nooit in deze jaren zijn geconstateerd zijn worden niet in de tabellen weergegeven. De volgende testelementen zijn in de jaren 2016 – 2022 **niet** geconstateerd tijdens de testen van Bouvier des Flandres: LPA-L, LPA-R, INC-L, INC-R, OVL-L, en OVL-R. In 2022 werd voor het eerst afwijkingen geconstateerd voor de testelementen OCD-L en OCD-R.

Hieronder staat de eindbeoordeling van de ED onderzoeken gedaan in de jaren 2016 – 2022.

Eindbeoordeling							
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Grade I	Grade II	Grade III	Aanwezig	Verdacht
2016	20	19	1	0	0	0	0
2017	39	37	1	1	0	0	0
2018	30	27	3	0	0	0	0
2019	44	36	7	1	0	0	0
2020	50	47	0	1	2	0	0
2021	46	44	0	1	1	0	0
2022	33	30	1	0	2	0	0
2023	23	20	1	2	0	0	0

De beoordelingen op de verschillende elementen van de keuring zijn hieronder weergegeven.

Arthrose - L							
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Grade I	Grade II	Grade III	Aanwezig	Verdacht
2016	20	20	0	0	0	0	0
2017	39	39	0	0	0	0	0
2018	30	29	1	0	0	0	0
2019	44	37	6	1	0	0	0
2020	50	47	3	0	0	0	0
2021	43	42	1	0	0	0	0
2022	33	31	2	0	0	0	0
2023	21	19	2	0	0	0	0

Arthrose - R							
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Grade I	Grade II	Grade III	Aanwezig	Verdacht
2016	20	19	1	0	0	0	0
2017	39	37	1	1	0	0	0
2018	30	28	2	0	0	0	0
2019	44	39	5	0	0	0	0
2020	50	47	2	1	0	0	0
2021	43	42	1	0	0	0	0
2022	33	30	3	0	0	0	0
2023	21	18	3	0	0	0	0

OCD - L							
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Grade I	Grade II	Grade III	Aanwezig	Verdacht
2016	20	20	0	0	0	0	0
2017	39	39	0	0	0	0	0
2018	30	30	0	0	0	0	0
2019	44	44	0	0	0	0	0
2020	50	50	0	0	0	0	0
2021	43	43	0	0	0	0	0
2022	33	32	0	0	0	1	0
2023	21	21	0	0	0	0	0

OCD - R							
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Grade I	Grade II	Grade III	Aanwezig	Verdacht
2016	20	20	0	0	0	0	0
2017	39	39	0	0	0	0	0
2018	30	30	0	0	0	0	0
2019	44	44	0	0	0	0	0
2020	50	50	0	0	0	0	0
2021	43	43	0	0	0	0	0
2022	33	32	0	0	0	1	0
2023	21	21	0	0	0	0	0

Los Processus Coronoideus (LPC – L)							
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Grade I	Grade II	Grade III	Aanwezig	Verdacht
2016	20	20	0	0	0	0	0
2017	39	39	0	0	0	0	0
2018	30	30	0	0	0	0	0
2019	44	37	0	0	0	3	4
2020	50	47	0	0	0	3	0
2021	43	43	0	0	0	0	0
2022	33	31	0	0	0	2	0
2023	21	19	0	0	0	0	2

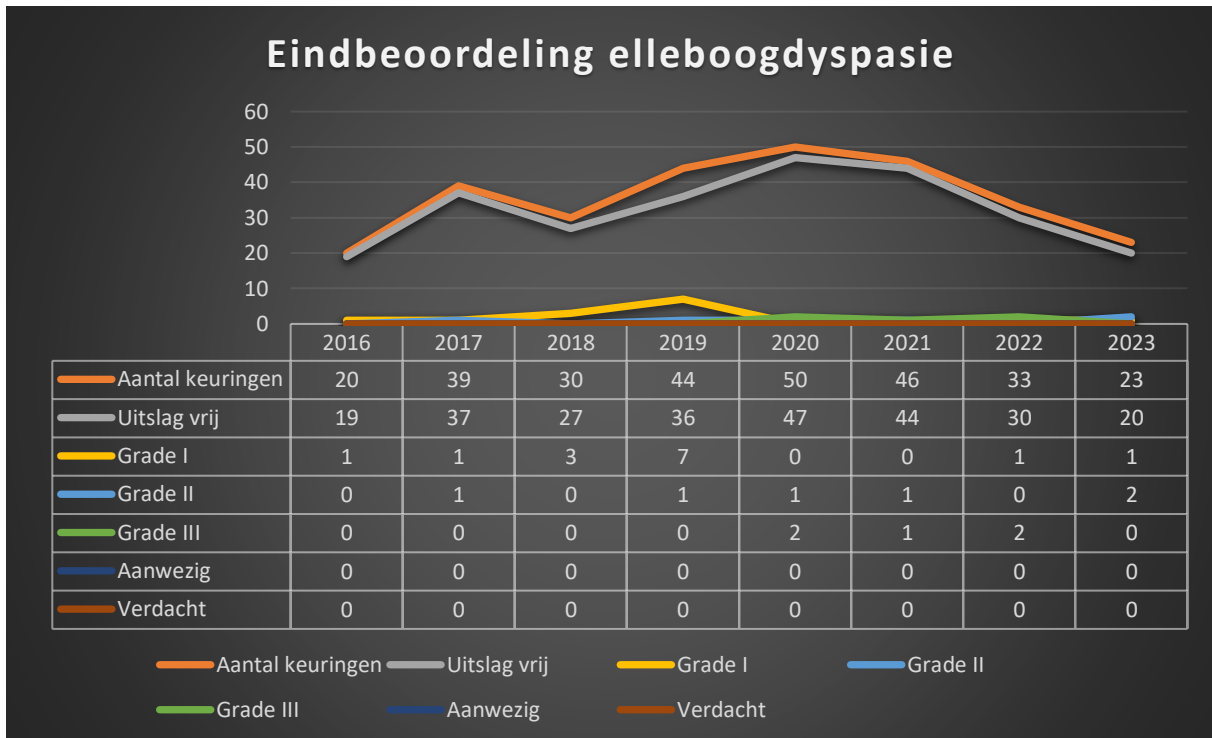
Los Processus Coronoideus (LPC – R)							
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Grade I	Grade II	Grade III	Aanwezig	Verdacht
2016	20	19	0	0	0	1	0
2017	39	38	0	0	0	1	0
2018	30	28	0	0	0	0	2
2019	44	39	0	0	0	0	5
2020	50	47	0	0	0	2	1
2021	43	42	0	0	0	0	1
2022	33	31	0	0	0	1	1
2023	21	19	0	0	0	0	2

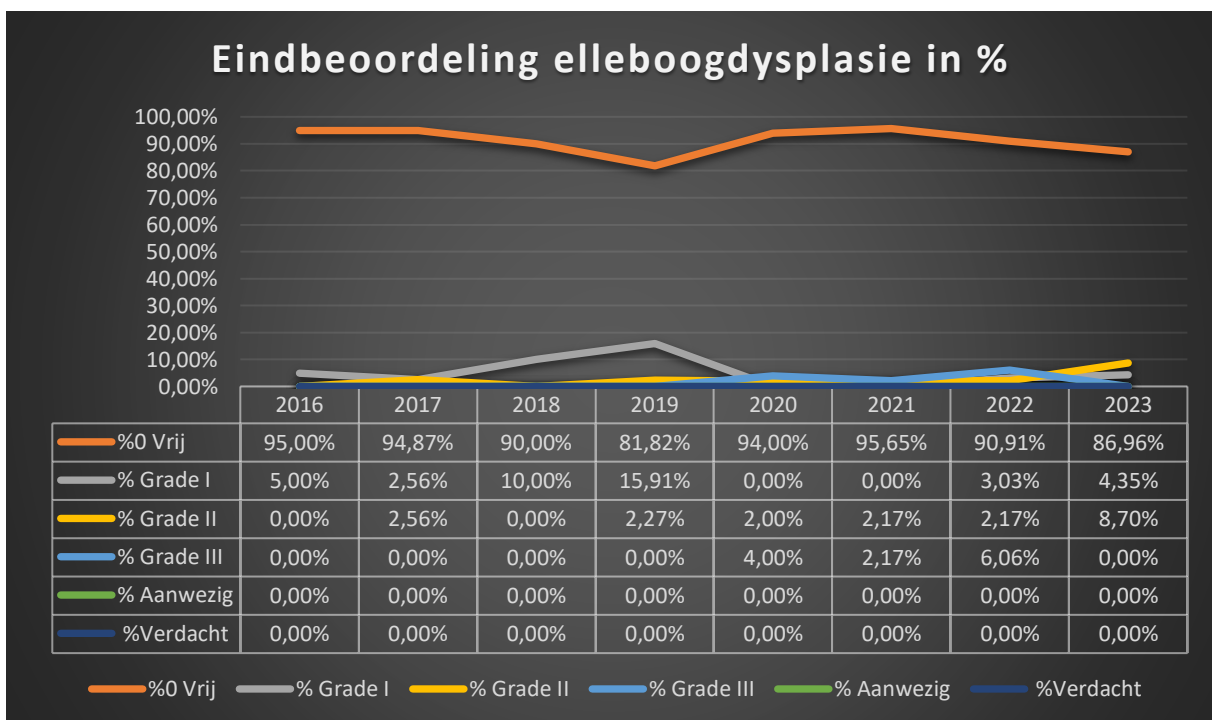
2.4. Overzichtsgrafieken.

Hieronder zijn de getallen van de tabel op de vorige pagina in twee grafieken weergegeven. De eerste grafiek geeft getalsmatig de uitslagen weer ten opzichte van het aantal uitgevoerde testen. De tweede grafiek geeft uitslagen weer in percentages van het aantal testen.

Getallen grafiek.

Percentage grafiek.

3. European College of Veterinary Ophthalmologists (ECVO).

3.1. Omschrijving.

Het EVCO onderzoek is een oogonderzoek naar erfelijke aandoeningen aan het oog. Het wordt, net als bij de N.B.C. door een aantal rasverenigingen verplicht gesteld voor honden waarmee wordt gefokt.

Binnen het onderzoek wordt gezocht naar 17 afwijkingen waarvan een erfelijke basis bekend is. Voorbeelden hiervan zijn: Cataract, Membrana Pupillaris Persistens (MPP), entropion en Progressieve Retina Atrofie (PRA).

De leeftijd waarop een hond moet worden onderzocht wordt bepaald door de rasvereniging. In veel gevallen wordt op een leeftijd van 15 en 18 maanden begonnen met het onderzoek. Tevens is nestonderzoek mogelijk voor: CEA, MPP, PHTVL/PHPV en Retina Dysplasie.

De uitslag is na onderzoek direct bekend en kan als volgt worden geïnterpreteerd:

- **'Vrij'**: Het dier vertoont geen verschijnselen van deze, erfelijke oogziekte(s).
- **'Niet vrij'**: Het dier vertoont de klinische symptomen van de als erfelijk beschouwde oogziekte(s).
- **'Onbeslist'**: Geringe afwijkingen passend in het klinisch beeld van deze, als erfelijk beschouwde oogziekte. Voortschrijden van het proces moet dit bevestigen. Het termijn wordt vastgesteld waarop er een herkeuring dient plaats te vinden.

Daarbij kan een fokadvies worden gegeven door de keurende dierenarts zoals hieronder vermeld.

- 1- OPTIONAL (low priority)
- 2- NO BREEDING from the affected animal
- 3- NO BREEDING from the affected animal, its parents, or its offspring

3.2. beschikbaarheid data.

De betrouwbare data op dit moment beschikbaar is, komt uit het systeem IT4dogs van de Raad van Beheer. Pas in september 2021 kreeg de Nederlandse Bouvier Club (N.B.C.) de beschikking over accounts die toegang hadden tot deze data. De beschikbare data van dit systeem gaat terug tot 2005. Om een stand van zaken te geven over het geheel en omdat voor 2010 sporadisch werd getest zijn in deze rapportage de uitslagen vanaf 2010 meegenomen.

Natuurlijk zijn voor 2005 ook honden getest op oogziekten maar om over die jaren aan betrouwbare complete data te komen is voornamelijk een probleem.

3.2. Overzichtstabellen met uitslagen.

De overzichtstabellen met uitslagen over de jaren 2010 – 2022 zijn opgenomen in bijlage A.

3.3. Overzichtsgrafieken.

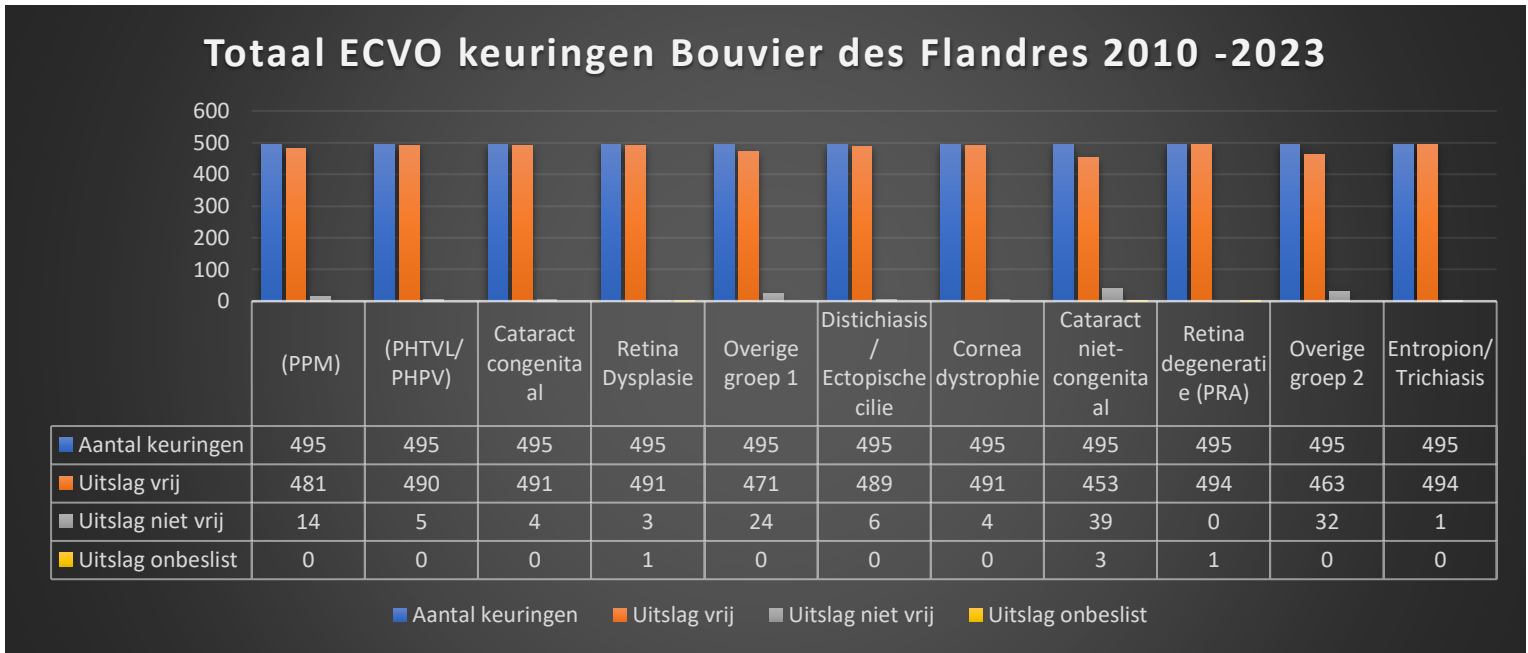
Hieronder zijn de getallen van de in bijlage A opgenomen tabellen in twee grafieken weergegeven. De eerste grafiek geeft getalsmatig de uitslagen weer ten opzichte van het aantal uitgevoerde testen. De tweede grafiek geeft uitslagen weer in percentages van het aantal uitgevoerde testen.

In deze tabellen zijn **niet** de oogtesten voor ziektes meegenomen die tijdens deze jaren niet werden geconstateerd bij de Bouvier des Flanders, dit zijn: Hypoplasie- / Micropapilla, Collie Eye Anomaly (CEA), Ectropion/Macroblepharon en Lensluxatie (primair).

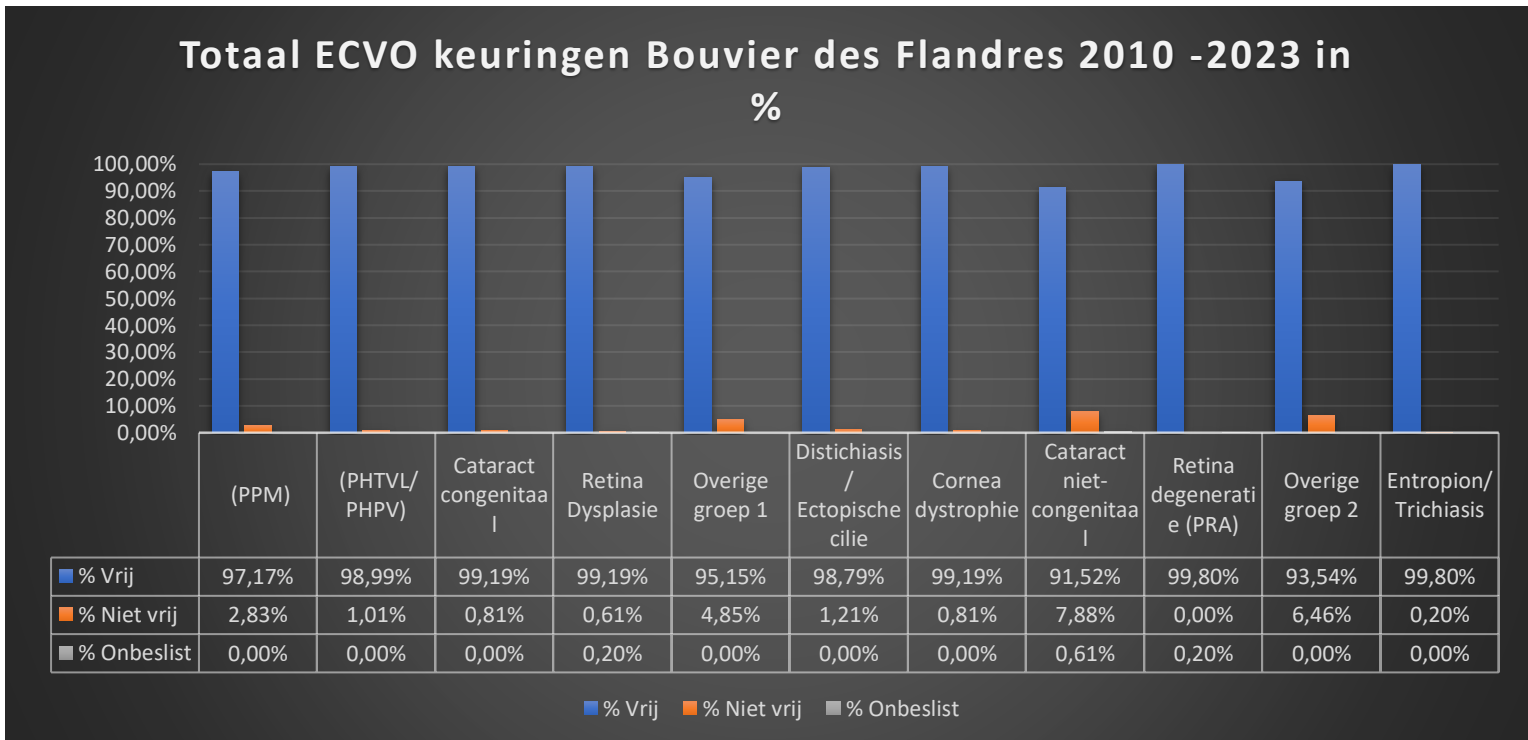

Op het EVCO formulier vindt men in blok 5, twee maal, zowel links als rechts een element “anders” waar de arts andere beschadigingen of constatering kan aangeven. In de tabellen en grafieken worden deze overige groep 1 en overige groep 2 genoemd.

Getallen grafiek ECVO.

Percentage grafiek ECVO.

4. IridoCorneal Angle Abnormality (ICAA)

4.1. Omschrijving.

ICAA staat voor IridoCorneal Angle Abnormality, een afwijking in de breedte van de kamerhoek in het oog. Het onderzoek naar de afwijking van de kamerhoek (ICAA) heet gonioscopie.

4.2. Beschikbaarheid data.

De betrouwbare data op dit moment beschikbaar is, komt uit het systeem IT4dogs van de Raad van Beheer. De beschikbare data van dit systeem gaat terug tot 2005.

Natuurlijk zijn voor deze tijd ook honden getest op oogziektes maar om over die jaren aan betrouwbare complete data te komen is vooralsnog een probleem.

4.3. Overzichtstabel met uitslagen.

Hieronder staan de aantallen testen met de uitslagen per jaar weergegeven van 2010 tot en met 2023.

ICAA testen Bouvier des Flandres 2010 -2023				
Jaar	Aantal keuringen	Uitslag vrij	Uitslag niet vrij	Uitslag onbeslist
2010	7	2	5	0
2011	12	3	6	3
2012	7	0	4	3
2013	18	5	10	3
2014	12	2	8	2
2015	19	1	15	3
2016	10	2	6	2
2017	17	7	8	2
2018	18	2	16	0
2019	18	5	13	0
2020	63	26	37	0
2021	67	26	41	0
2022	31	16	15	0
2023	30	13	17	0

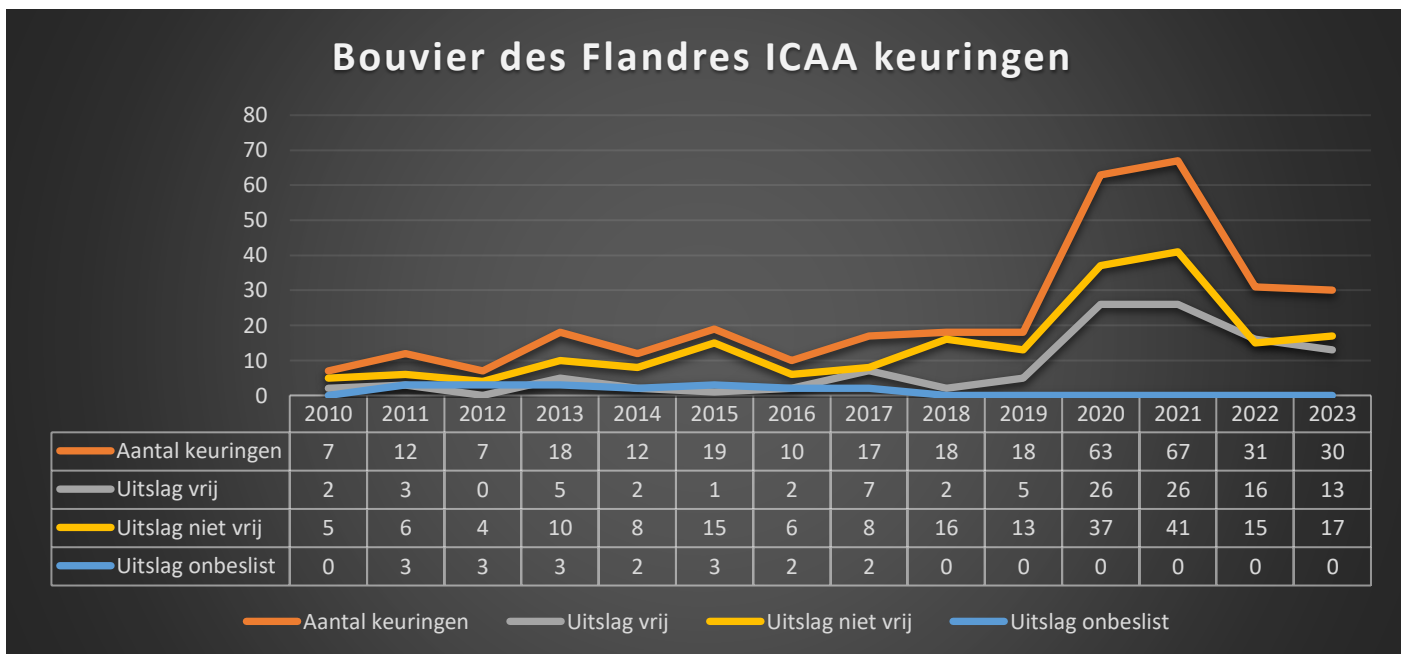

4.4. Overzichtsgrafieken.

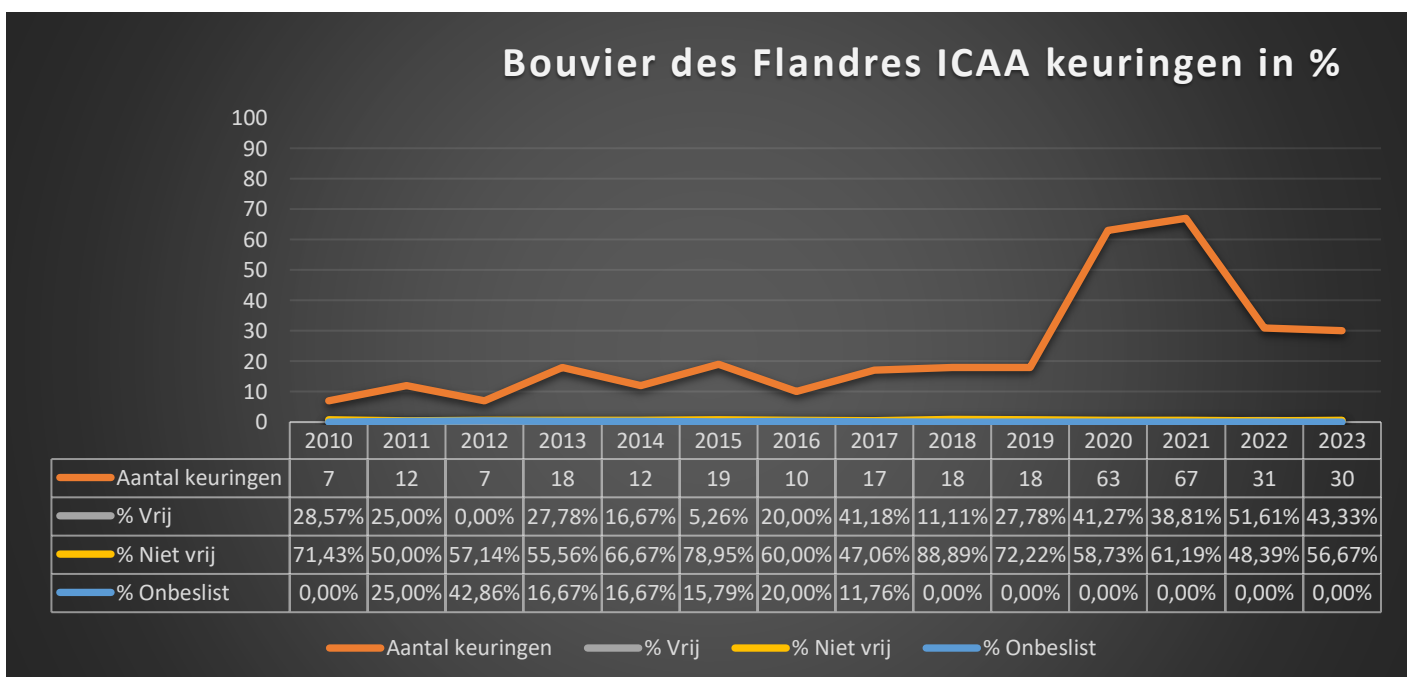
In de onderstaande grafieken wordt het aantal keuringen met hun uitslagen per jaar vermeld. De eerste bevat de echte getallen, in de tweede grafiek wordt het in percentages uitgedrukt.

De derde grafiek geeft de getalsmatige onderverdeling van afwijkingen weer die pas sinds 2019 in het systeem komen. Grafiek 4 geeft dit in percentages uitgedrukt weer.

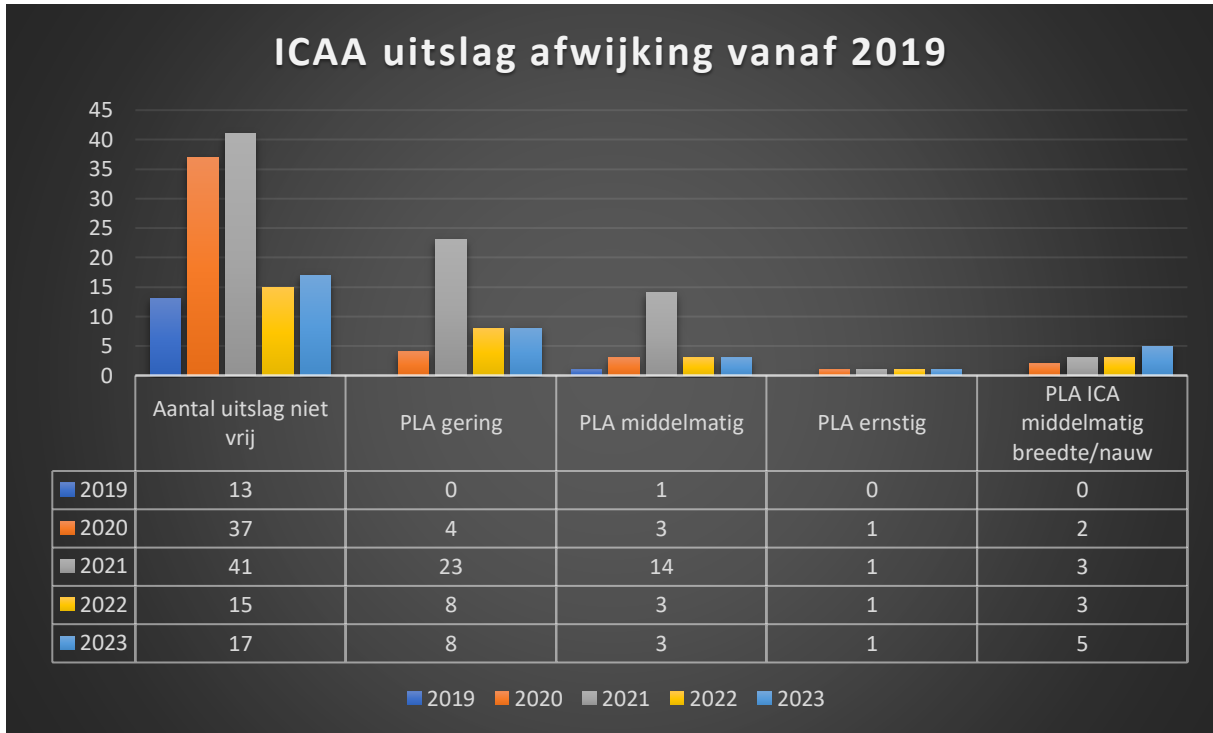
Grafiek 1. Getallen grafiek ICAA.

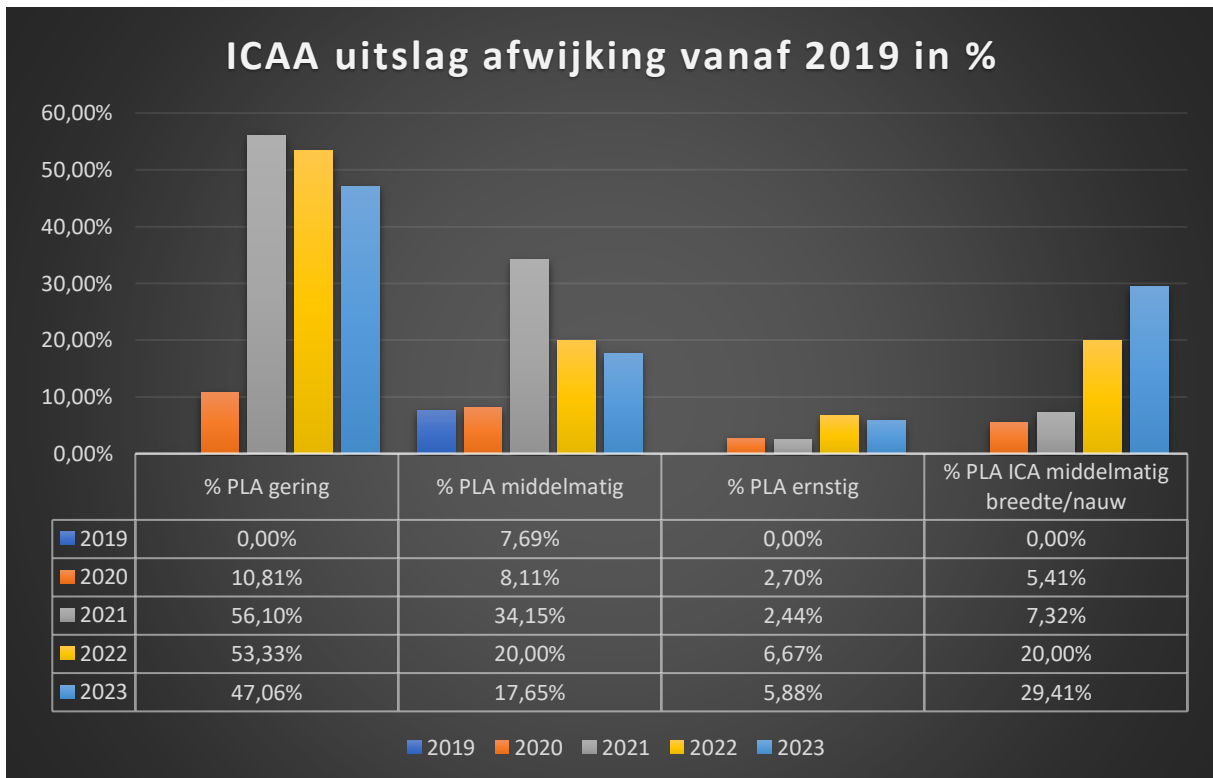
Grafiek 2. Percentage grafiek ICAA.

Grafiek 3. Getallen grafiek waarbij de afwijking is aangegeven voor ICAA.

Grafiek 4. Percentage grafiek waarbij de afwijking is aangegeven voor ICAA.

5. Conclusie.

Als er al een conclusie getrokken mag of kan worden uit de bovenstaande gegevens dan is dat de conclusie dat er binnen het ras Bouvier des Flandres er voor wat betreft de heupdysplasie en elleboogdysplasie min of meer een acceptabele situatie is ontstaan door het testen van de fokhonden.

Voor de oogtesten is de conclusie zijn dat voor wat betreft het ECVO onderzoek er op sommige geteste elementen voor het ras mogelijk een sluimerend probleem aanwezig is. Echter op 4 van de 17 geteste elementen wordt bij de Bouvier des Flandres in de testen zelfs helemaal geen afwijkingen gevonden. Om tot een echte conclusie te kunnen komen zal men de uitslagen over langere termijn moeten volgen.

Voor de ICAA testen kan men beargumenteren dat de situatie bij de bouvier in de loop van de jaren niet verbeterd is. Een groot percentage van de geteste honden krijgt het predicaat “niet vrij”.

Dit “niet Vrij” wordt pas vanaf 2019 duidelijker weergegeven in een onderverdeling van PLA gering, PLA middelmatig, PLA ernstig en PLA ICA middelmatig breedte/nauw. In alle jaren van testen is het slechts één maal voorgekomen dat een hond eerst “niet vrij” en een jaar later “vrij” kreeg als testuitslag.

De hoop is dat deze samenvoeging van cijfers een duidelijker beeld zal geven over de stand van zaken voor wat betreft mogelijke erfelijke ziekten binnen het ras Bouvier des Flandres. Bovendien kan dit een hulpmiddel zijn voor het vaststellen van de gezondheidseisen voor het ras Bouvier des Flandres zodat het ras toekomst bestendig gezond wordt.

Zoals in het voorwoord al benoemd dient bij deze cijfers in het achterhoofd te houden dat slechts een klein percentage van het bestand Bouvier des Flandres getest wordt. Het grootste gedeelte wordt als huishond gehouden en er is voor de eigenaar geen motiverende reden om zijn hond te laten testen.

Om erfelijkheid van deze ziektes te kunnen vaststellen zal onderzoek door specialisten met kennis van de erfelijkheid bij honden moeten worden gestart.

